

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

**Rapport om övervakningen av EGTS
2014
Att genomföra Europa 2020-strategin
Sammanfattning**

Sammanfattningen har sammanställts av ReK:s generalsekretariat, enhet E2, och bygger på studien *Rapport om övervakningen av EGTS 2014 – Att genomföra Europa 2020-strategin*, som utarbetats av Metis GmbH (Jürgen Pucher och Stefanie Zöchmann).

Ytterligare information om Europeiska unionen och Regionkommittén finns på <http://www.europa.eu> och <http://www.cor.europa.eu>.

Hela dokumentet *Rapport om övervakningen av EGTS 2014 – Att genomföra Europa 2020-strategin* finns på engelska på <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Europeiska unionen, 2015

Kopiering av utdrag tillåten, under förutsättning att källan uttryckligen anges.

Sammanfattning

Regionkommittén offentliggör regelbundet en övervakningsrapport om utvecklingen av de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS). I föreliggande rapport analyseras den senaste utvecklingen under 2014 och slutet av 2013 och ges en översikt över det aktuella läget för samtliga grupperingar.

Vid utgången av 2014 hade sammanlagt 50 EGTS-grupperingar inrättats, och dessa omfattar mer än 800 nationella, lokala och regionala myndigheter i 20 olika medlemsstater. Ytterligare 18 grupperingar var under utarbetande.

Nationellt genomförande

Den ändrade EGTS-förordningen antogs den 17 december 2013 och har varit tillämplig sedan den 22 juni 2014. Medlemsstaternas tidsfrist för att genomföra förordningen var den 22 juni 2014. Under hela 2014 diskuterade EGTS-grupperingarna och medlemsstaterna genomförandet av förordningen¹, samt särskilda punkter i den nya sammanhållningspolitiken som är relevanta för EGTS.

Processen pågår fortfarande. ReK har hittills identifierat det spanska kungliga dekretet 23/2015 av den 23 januari. Vidare trädde de ändrade ungerska och slovakiska bestämmelserna i kraft den 20 december 2014 respektive den 1 mars 2015. I Österrike ändrade förbundsländerna Burgenland, Kärnten, Salzburg och Tyrolen sin lagstiftning för att följa den reviderade EGTS-förordningen mellan oktober 2014 och februari 2015. I Luxemburg utfördes en kontroll för att avgöra om den nuvarande lagstiftningen bör ändras. Tjänstemännen drog slutsatsen att det inte var nödvändigt att införa några ändringar.

Ingen av de övriga EU-medlemsstaterna hade ändrat sin lagstiftning vid utgången av mars 2015. Det är möjligt att de inte kunde se något behov av att ändra den gällande lagstiftningen.

Europeiska kommissionen antog inte den delegerade akt som avses i artikel 17 och 17 a i förordningen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1302/2013 av den 17 december 2013 om ändring av förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) för att förtydliga, förenkla och förbättra bildandet av sådana grupperingar och deras funktion. Den reviderade EGTS-förordningen ska tillämpas från och med den 22 juni 2014.

Översikt över läget för EGTS

8 EGTS-grupperingar bildades mellan slutet av 2013 och slutet av 2014. 4 nyligen inrättade grupperingar omfattar territorier i Ungern, Slovakien, Polen och Sverige. En gruppering inrättade en centraleuropeisk transportkorridor, och Rumänien inkluderades i grupperingen *European Common Future Building* (som inrättades 2012 men inte tidigare meddelat detta). I de övriga 4 nya EGTS-grupperingar som bildades var myndigheter inblandade, i synnerhet i Spanien och Frankrike.

Nya EGTS-grupperingar som inrättats under 2014 eller senare delen av 2013

#	EGTS-namn	Land	Inrättades
1	EGTS Torysa	HU, SK	9/10/2013
2	EGTS Svinka	HU, SK	9/10/2013
3	EGTS Alzette Belval	FR, LU	13/2/2012
4	AEuCC Cities of Ceramics, AECT limitada	ES, FR, IT, RO	7/1/2014
5	EGTS European Common Future Building	HU, RO	17/10/2012
6	EGTS Central European Transport Corridor Ltd.	PL/HU/SV	24/3/2014
7	Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées (HP-HP)	ES,FR	11/11/2014
8	EGTS Faja Pirítica Ibérica	ES, PT	14/10/2014

I denna rapport analyseras även läget för de 41 grupperingar som inrättades före oktober 2013. Rapporten innehåller också ingående information om nyckelindikatorer såsom organ, projekt och medlemmar.

Enligt uppgifter från det ungerska utrikesministeriet kan EGTS Karst Bodva kombineras med en annan EGTS-gruppering från regionen och därmed upplösas. EGTS Sajó-Rima har enligt uppgift också upphört med verksamheten, och bör därför upplösas inom kort.

Grupperingarna i ett nötskal – att genomföra Europa 2020-strategin och den nya sammanhållningspolitiken

2014 kännetecknades av att medel som öronmärkts för programmen 2007-2013 redan hade tilldelats och att programmen för den nya perioden ännu inte hade inletts. Det kan därför anses vara en svår övergångsperiod för de grupperingar som inte kan driva verksamheten enbart med hjälp av sina medlemsavgifter.

När det gäller geografiska trender har den dynamiska utvecklingen omkring Ungern fortsatt. 3 nya grupperingar har inrättats, med syftet att utvidga dem ytterligare.

Under de senaste två åren har flera grupperingar antingen rapporterat om framgångsrika utvidgningar eller fastställt specifika planer på att välkomna nya partner. 3 grupperingar har utvidgat sina territorier och 7 har särskilda planer på en utvidgning. Detta är en ständigt pågående process (två av planerna berör den nya medlemsstaten Kroatien).

När det gäller partnerskapsbyggande har det kommit en del intressanta uppgifter om EGTS-grupperingar som grundats för särskilda ändamål. Nationella sammanslutningar av städer med en tradition av keramisk konst och keramiskt konsthantverk har grundat AEuCC. På samma sätt ligger myndigheter som arbetar med nationalparker och miljö bakom två maritima grupperingar som bildats mellan franska och italienska partner. EGTS Grande Région, som fungerar som förvaltningsmyndighet för ett multilateralt gränsöverskridande program för territoriellt samarbete, kommer inte att ta på sig denna roll under den nya perioden (2014-2020). En ny gruppering kan dock komma att inrättas.

Regelbundna medlemskapsavgifter är en viktig och stabil del av en EGTS-grupperings budget. Den nuvarande sammanlagda årsbudget som härrör från medlemsavgifter uppskattas till omkring **12 miljoner euro** för 50 EGTS-grupperingar. Sjukhuset i Cerdanya – som är den avgjort största budgeten – bidrar med cirka 20 miljoner euro, vilket motsvarar dess årliga driftskostnader.

De sammanlagda EU-projekt som genomförts av EGTS som a) pågick under loppet av 2014, b) upphörde 2014 eller c) för närvarande befinner sig i slutskedet av genomförandet uppgår till nästan **60 miljoner euro**. Projekt för territoriellt samarbete är en väsentlig inkomstkälla för praktiskt taget alla EGTS-grupperingar. Under 2014 drev totalt **18 av 49 grupperingar** pågående projekt från programmen 2007–2013, och sammanlagt **44 projekt** håller enligt uppgift fortfarande på att genomföras.

Omkring 27 av de 50 grupperingarna anger att de har anställda och i de flesta fall är arbetstagarna anställda direkt av grupperingen. Enligt de siffror som lämnats är det möjligt att uppskatta att det vid utgången av 2014 var omkring **130 personer** i hela EU som regelbundet arbetade för en EGTS-gruppering.

EGTS-grupperingarna förbereder den nya finansieringsperioden 2014 – 2020

Bara EGTS Espacio Portalet har angett att den har deltagit i processen med att upprätta och utveckla partnerskapsavtalet, den övergripande ramen för alla program inom EU:s struktur- och investeringsfonder på nationell nivå.

EGTS-grupperingarna medverkade mer ingående och aktivt i programplaneringsprocessen för programmen för europeiskt territoriellt samarbete. Grupperingarna deltog oftast genom medverkan i programplaneringskommittéer eller genom rådgivning. Omkring en tredjedel av alla grupperingar som svarade (11 av 34) deltog på detta vis.

För många grupperingar är utformningen av nya program också ett idealiskt tillfälle att se över sina strategiska grundvalar: 9 av 34 grupperingar angav att de avser ändra sin profil eller portfölj på kort sikt.

7 av 34 grupperingar har påpekat att de har för avsikt att fokusera på särskilda investeringsprioriteringar under den nya perioden.

När det gäller deras deltagande i det nya programmet är EGTS-grupperingarnas tydliga, praktiska fokus förvaltningen av fonder för småskaliga projekt eller jämförbara arrangemang för hantering av verksamhet i mindre skala. Sammanlagt 15 grupperingar av 34 har rapporterat att de a) verkligen kommer att ansvara för den framtida förvaltningen av fonder för småskaliga projekt, b) avser att göra det, eller c) gjort ett misslyckat försök att fylla denna funktion. 9 av dessa 15 grupperingar bär det faktiska ansvaret för framtida fonder för småskaliga projekt.

När det gäller de nya instrumenten, dvs. lokalt ledd utveckling, integrerade territoriella investeringar och gemensamma handlingsplaner, tillämpades inget av dem i programmen för europeiskt territoriellt samarbete.

EGTS-grupperingar under utarbetande

Enligt våra uppgifter höll 18 EGTS-grupperingar på att inrättas i slutet av 2014. Utöver Espon kunde vi inte finna nya projekt och idéer som ännu inte har identifierats. Denna EGTS fungerar för närvarande som enda stödmottagare och genomför innehållet i det operativa programmet på grundval av en bidragsöverenskommelse.

Regio Pamina Eurodistrict och euroregionernas Neiße-Nisa och Grand Genève har nyligen lagts till avsnittet "grupperingar under utarbetande". I avsnittet "idéer" har EGTS Novum, European Small Islands Federation och EGTS Saint Martin-Sint Maarten – som omfattar två länder i de yttersta randområdena och territorierna – lagts till i förteckningen.